

så Romåa kaste seg utfor det ene stupet etter det andre. Gikk vi overende her, kunne vi risikere å fare langt!

Langsomt, men sikkert nærmet vi oss det foreløpige målet: ei god, varm stue i Todalen — og mat! Sant å si var det litt av et slit å ta seg ned den bratte stien i halvmørket. Men lyset der nede ga oss gå-på humør.

Vel framme ved Ramsøya banka vi på og sa fram ærendet vårt: Vi måtte ringe etter drosje. Ennå var det nemlig ca. 2 mil igjen til det endelige målet for dagen.

Jo, — telefonen fikk vi låne. Men ikke nok med det! Mens vi ventet på drosje, ble vi budne til bords. Det var ikke oss imot akkurat, for magen var temmelig slunken. Frosne brødsiver er som kjent ingen styrkekost. Da er rømmegraut noe anna, og vi gjorde ære på maten.

Da hørte vi en bil ute på tunet, — drosjen. Om ikke lenge ville vi være heime — — —.

For øyeblikket var vi glade for det. Nå skulle det bli godt å hvile. Men ingen av oss angret på turen. Vel hadde den kostet slit og anstrengelse. Til gjengjeld hadde vi fått sett og opplevd litt av det den vakre Trollheimen har å by på, og det var mange ganger verd slitet. Det skulle nok ikke bli siste gang vi besøkte Trollheimen.

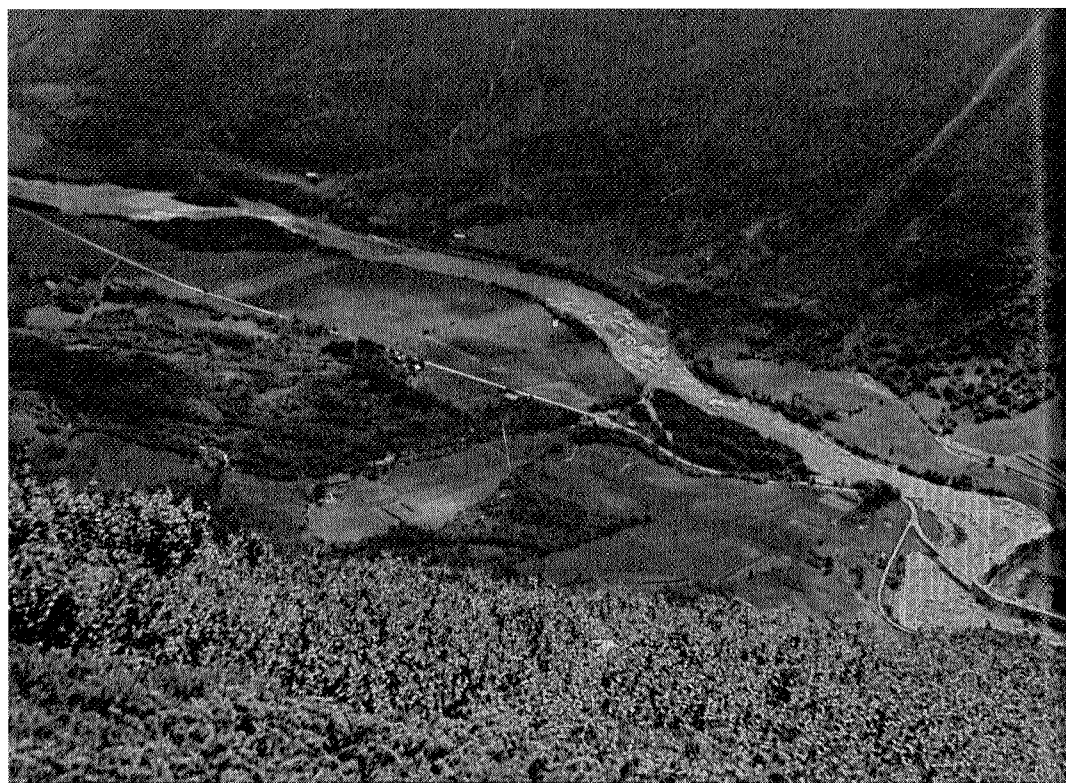
ERLING SLETBAK

Innerdal — Storfale

Jeg har et bestemt inntrykk av at fotgjengerne i Trollheimen for det meste stopper i Innerdalen i den senere tid og at det er få som tar turen over fra Innerdalen gjennom Giklingdalen til Storfale i Sunndal. Men hvorfor det? Riktig nok er det storslagen natur og flotte partier i det vestlige av Trollheimen, f.eks. over fra Kårvatn til Innerdal med Bjøråskaret som høydepunktet. Men det er også flott i Giklingdalen forbi Giklingdalsvatnet og Langvatnet med Trola, Tårnfjell og Såtbyggkollen som krans rundt det hele.

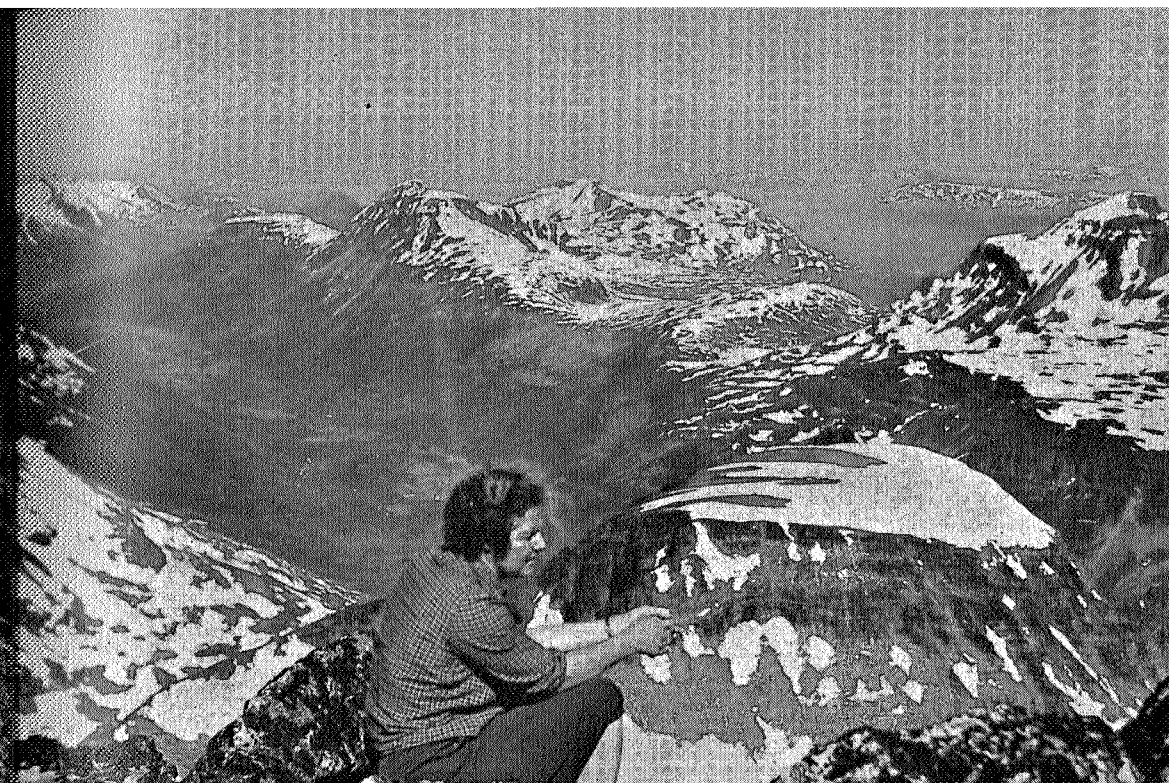
Den største opplevelse på denne turen er sikkert når en kommer fram på fjellsida mot Sunndal — omtrent rett overfor Flatvagrenda — når den trange djupe dalen åpner seg. En ser elva i dalbotn slynge seg nedover bygda som et mørkt band fra side til side med kvite skumsprøyt iblant. Ved siden av går en kvit stripe — eller rettere sagt riksvegen — som virker mer beskjedent, selv om det i sommer- og turisttiden osrer biler dagen og natten lang. Men hverken os eller dur når opp til oss, og vi generes ikke av tidens larm.

Ved Såtbyggkollens sydhelling mot dalen er stien lagt inn i fjellet. Enkelte vil kanskje si at det er nifst å passere dette punkt med avgrunnen under seg, men det går sikkert bra. En følger nå fjellbrona i sydøstlig retning over en «hyll» som i bygdaspråket heter Slåa — på sydsiden av «Smørklumpen» og tar så ned lia mellom Gikling og Almhjell, tar over Sommeringen ved Almhjell og noen skritt til så er en fremme på det store gårdstunet på Storfale etter ca. 6 timers marsj fra Innerdal. Har du vært heldig med været —

Mot Storfale

Erling Sletbak

Frå Såtbyggkollen

Birger Berge

og det bør en være når en går i fjellet — vil du ikke angre turen. Du er en opplevelse rikere og vil sikkert erkjenne, at det er en mektig natur, vakker og storslått.

*

Storfale var sentrum i Sunndal for lange tider. Her hadde kommunen sine møter og her var det tingsted og skysstasjon. Stedet har også gjennom årene vært tilholdssted for laksefiskere, særlig engelske og i de senere år også norske og andre nasjoner. Nå kan — så vidt jeg vet — hvem som helst få kjøpt fiskekort for en dag eller flere for å prøve lykken. Storfale tar også imot fjellturister, men har ingen avtale med turistforeningene. Kapasiteten er imidlertid ganske stor i de 2 svære våningshusene på gården.

Å skrive Storfales historie vil være emne for en bok for seg. Men det kan være interessant i denne forbindelse å nevne at en av de

mere kjente laksefiskere som var på Storfale i forrige århundre — Ethelbert Lort-Phillips — også tok seg turer opp i fjellet for å nyte utsikten over dalen. Han var en dyktig tindebestiger og «klatret i fjellskorene som en geit», sier Eiliv Odde Hauge i sin bok om «Lady Arbuthnott og hennes menn».

Det later ellers til at det i 1870—1880 årene var stor konkurranse blant de større gårdbrukere i Sunndal om å få tingstedet og kommunens møter. For tingstedet betaltes i 1866 30 spesiedaler for året og for hvert kommunalt møte 2 ort. Det ble ren lisitasjon på disse privilegier, og den ene underbød den andre fort vekk. Tingstedet ble også flyttet fra Storfale noen år, men det kom tilbake. I 1876 var det på tale å flytte tingstedet til Åker (ved Sunndalsøra), idet dette «formentes å bli billigere for det offentlige». Det ble imidlertid ikke noe av flyttingen, idet kommunestyret den 22. april s.å. vedtok: «Minoriteten tror nemlig at den innsparede Udgift vil falde

1 dags laksefangst på Storfale

Erling Sletbak

paa den del af den Thingsøgende Almue, som ved Thingflytingen bort fra bygdens centrum vil faa saa meget lengere og besværligere Vei, ligesom den er enig med Fogden i at Sunndalsøra er et betenkelig sted at samle Thingalmuen paa».

Jeg vet ikke hva de gode borgere i aluminiumsbyen Sunndalsøra i dag vil ha å si til denne karakteristikk av stedet.

Som på de øvrige gårder i Sunndal, er det ikke vanskelig å se at det har vært dyktige bygdehåndverkere og flinke kunstnere i bygda. I stuene på Storfale finner en skap, kister, stoler m.v. som vitner om det. Eldst er kanskje «Eliaskisten» som skal stamme fra ca. 1650.

*

Tilslutt kan en spørre: Vil kraftutbyggingen i Trollheimen ødelegge eller skade disse naturrikdommer? Vi ser at det er planer både om det ene og det andre. Vatn skal reguleres, tuneller skal slåes, elver

Eliaskisten

Erling Sletbak

skal temmes o.s.v. Vi får imidlertid håpe at inngrepene blir minst mulige og at naturen med de ville fjell, med speilblanke vatn, med de fossende elver og bekker, fortsatt må få bli som de var, til glede og trivsel for fjellvandrere, laksefiskere og andre. Livets gleder og behov måles ikke bare i kilowatt og hvor mange tusen tonn aluminium det produseres i året. Derfor sier vi som Theodor Caspari:

Staa vakt om naturen. Slaa angrepet ned.
Dæm op mot de hissige hjerner. —
La fjeldvidda hvile i soldagens fred —
i dryss av de evige stjerner —».